

256974

AZ ERDÉLYI
MÚZEUM-EGYESÜLET
ÜGYRENDJE.

KOLOZSVÁR
STIEF JENŐ ÉS TÁRSA KÖNYVNYOMDÁJA
1907

256974

R
2

ORSZ. SZÉCHÉNYI-KÖNYVTÁR
B Növedéknapló
1953. év 11.622 SZ.

R
1965

M. N. MUZEUM
Levéltári Osztálya
Cs. Sándor Imre
gyűjteménye
1934. év 40. szám.

I. FEJEZET.

Az egyesület tisztviselői.

(I. Alapsz. III. fejt. 19—30. §§.)

1. §.

Az elnök és alelnökök.

Teendőiket az Asz. 22—23. §§ s ez ügyrendnek a választmányi és köz-gyűlésekről szóló §§ részletesen szabályozzák. Ezen kívül az elnök:

1. (Asz. 22. §. 3—4.) egyik választmányi üléstől a másikig, előzetes határozat nélkül tett intézkedéseit a legközelebbi vál. ülésen bejelenti.

2. (Asz. 22. §. 1., 5., 7.) Tetszése szerinti időben meggyőződést szerez az egyesület ügymenetének bármely ágáról.

3. (Asz. 22. §. 8.) Csupán akkor szavaz, ha a szavazatok egyenlők. Titkos szavazásban azonban mindig részt vehet. Döntése mindig nyíltan történik.

2. §.

A főtitkár (Asz. 24. §.)

4. Az évi munkatervet a december havi választmányi ülésen s itt elfogadott alakjában az évi közgyűlésen előterjeszti.

5. A januáriusi választmányi ülésen jelentést tesz az elmúlt évről; e jelentésben a szakosztályok és tárak működését is érinti az egység szempontjából, de a részleteket a szakosztályok választmányára s a tárak igazgatóira hagyja.

6. A választmányi ülések idejét az elnök tudtával kitűzi s az üléseken az egyesületnek évi munkatervére, tudományos vagy társadalmi tevékenységére vonatkozó ügyekben véleményes előterjesztést tesz.

7. Minden választmányi ülés után a jegyzőkönyvet végig nézve, megállapítja ama kiadványok szövegét, melyek nem egyszerű jegyzőkönyvi kivonatok, a titkárral valamennyit elkészítteti s mindeniket aláírja.

8. Az évi munkaterv megvalósítását tőle kitelhetőleg előmozdítja. Az egyesület minden ügyében kezdeményezés illeti.

9. Felügyel a titkár tevékenységére, ennek mindenben utasításokat ad; ellenőrzi az egyesületi iktatókönyv pontos vezetését, az irattár rendjét, a tagok névjegyzékét.

3. §.

A titkár (Asz. 25. §.)

10. A jegyzőkönyvet minden ülés után haladéknélkül elkészíti s a főtitkárnak bemutatja. A ren-

des és párfoló tagnak megválasztásáról írásbeli értesítést, az alapító és igazgató tagnak díszoklevelet állít ki.

11. Üléseken az apró, igazgatási ügyeket előterjeszti.

12. A felvett új tagokat a törzskönyvbe beírja, az érdekelte szakosztályokkal s a pénztárral közli a neveket, a tag-minőséget, a jogosultság és kötelezettség kezdőpontját. A kik tárgyakat adományoztak s így lettek alapító vagy igazgató tagok, azokkal is így jár el.

13. Kiállítja a főtitkár által meghatározott szövegű kiadványokat, ezeket az átadó- vagy postakönyvbe beírja s elküldésökről gondoskodik.

14. Szétküldi a választmányi, vándor- s közgyűlések meghívóit, valamint az egyesületi választmány határozatából szétküldött kiadványokat, értesítéseket stb.

15. Minden ülés után a főbb helyi s budapesti hírlapokat tudósítja.

16. A főtitkár rendelkezéseit végrehajtja. Minden teendője elvégzéséről a főtitkárnak jelentést tesz.

17. Az évi rendes teendőket nyilvántartja.

4. §.

A pénztárnok (Asz. 26. §).

18. A pénztárnok az alapok tőkéinek legjobb és legbiztosabb elhelyezéséről, addig is, míg a választmánytól vagy közgyűléstől külön utasítást nem nyer, legjobb belátása szerint gondoskodik.

19. Az egyes alapok tőkéjét tevő értékpapíroso-

kat s takarékpénztári betétkönyveket leltár mellett az egyesület pénzszekrényében helyezi el. E szekrény egyik kulcsát a pénztárnok, másikat az ellenőr őrzi.

20. A befolyó jövedelmeket, adományokat az egyesület javára könyveli el, az illető összegek rendeltetése szerint az egyes alapok avagy a pénztár folyó számláján.

21. Az egyes alapok tulajdonában levő értékpapirosok vagy az egyébként elhelyezett tőkék esedékes kamatait felveszi.

22. Az elnök és főtitkár nyugtatványa alapján, melyet szintén aláír, felveszi :

a) az államsegélyt, a vallás- és közoktatásügyi-miniszter évről-évre megújuló rendelete alapján ;

b) az állami járulékot, minden negyedév utolsó napján.

23. Az igazgató-, alapító-, rendes és pártoló tagok neveit a főtitkár esetenkénti értesítései alapján nyilvántartja, ezek díjainak beszédéséről (Asz. 26. §.) gondoskodik.

A tagsági díjak, esetleges más pénzek beszédésére az időről-időre legcélszerűbbnek s legkevésbé költségesnek talált módot választja.

24. A belépéskor nem fizető igazgató- és alapító tagokat a folyószámlán a tagsági díjjal megterhelés e díjak befizetését szorgalmazza.

Az igazgató- és alapító-tagsági díjakat az alapítókéhez csatolja.

25. A rendes és pártoló tagokat díjaik befizetésére leghamarabb minden év márczius havában

(Asz. 16. §.) szólíthatja fel, még pedig postautalványt, esetleg postatakarékpénztári befizetési lapokat mellékelve. Felszólítását a szükséghez képest kétszer megismétli s a még ekkor sem fizetők jegyzékét további eljárás végett a választmány szeptemberi ülésén beterjeszti.

A rendes és pártoló tagsági díjakat a pénztári folyószámla javára könyveli el.

26. Az alapok kamatait s az egyesület egyéb jövedelmeit a következőképpen kell felhasználni, illetőleg elkönyvelni:

A) *Bevétel a pénztári folyószámlán:*

- a) az alaptőke kamata,
- b) az országház-alap kamata,
- c) az építési aranyalap kamata,
- d) a természethistóriai pályadíjalap kamata,
- e) a Haynald-alap kamata,
- f) a Kovács Sámuel-alap kamata,
- g) a tartalék alap kamata,
- h) a rendes és pártoló tagok díjai,
- i) az állami járulék.
- k) egyéb jövedelmek.

B) *Ezekből kiadatik:*

a) az országház-alap kamata a dologi kiadások czimén a táraknak kiadott összegek részben való fedezésére,

b) az építési aranyalap kamata a választmány határozata szerint,

c) a természethistóriai pályadíj alapkamata, valamint

d) a Kovács Sámuel pályadíjalap és

e) a tartalékalap kamata a választmány határozata szerint; ilyen külön határozat hiányában mindhárom alap kamata a tőkét növeli.

f) A gróf Eszterházy László-alap kamata címén évenként a 10,000 korona alapnak megfelelő kamatot fizeti ki a pénztár az érem- és régiségtári igazgató nyugtatóványára, külön utalvány nélkül. (Ez az alap korábbi eredetű, tőkéje nem kezeltek külön, csupán a kamatainak megfelelő összeget fizeti ki külön az egyesület).

A jövedelem többi része a költségvetésszerű kiadások fedezésére, az esetleges fölöslegek a választmány vagy a közgyűlés határozata szerint illetve jóváhagyása mellett a meghatározandó alapok gyarapítására fordítandó.

27. A fizetések a költségvetés keretében történnek a következőképpen:

a) az államsegélyből járó részesedés az egyes táruk igazgatóinak hivatalos nyugtatóvénya ellenében,

b) a dologi kiadásokra szánt összegek az egyes táruk igazgatóinak hivatalos nyugtatóvénya ellenében negyedévenkénti utólagos részletekben,

c) a szakosztályi kiadásokra szánt összegek, az illető szakosztályi elnök és titkár hivatalos nyugtatóványára avagy utalványára,

d) a táruk személyi kiadásaira szánt összegek az illető alkalmazott nyugtatóványára, melyet a tár igazgatója láttamoz,

e) az egyesületi tisztviselők tiszteletdíjai és a szolgák fizetései nevezettek nyugtatóványa ellenében.

f) a költségvetésben felvett esetleges más kiadások a válaszmány határozata szerint.

28. A *Haynald-alap* kamatait az alapot kezelő gyulafehérvári székes káptalan küldi meg az egyesületi pénztárnak évenként és ez az összeg külön utalvány nélkül a növénytári igazgatónak elszámolás kötelezettsége mellett fizetendő ki.

29. *Elkönyvelés.*

Minden alapnak számlája van a főkönyvben, egy összegben kimutatván, mennyi vagyona van az illető alapnak; az összes alapok vagyonával szemben az értékpapírosok és betétként kezelt összegek, készpénzkészletek, követelések, esetleg szerzett ingatlanok (a táruk gyűjteményeit kivéve) képezik a fedezetet nem megosztott tételekben.

A készpénzbevételek a pénztárkönyv „tartozik” oldalán bevételnek és azon számla javára könyveltetnek el, mely számlát a bevett összegek megilletik: ugyanígy kiadásba helyeztetnek a pénztárkönyv „követel” oldalán a kifizetett összegek azon számla terhére, melynek rovására a fizetés megtörtént.

A pénztárkönyvből bevezettetnek az egyes tételek a főkönyvbe azon számlák „tartozik” vagy „követel” rovatába, melyre vonatkoznak.

A főkönyvben minden bevételi és kiadási tételnek a költségvetés szerint egyetemes számla nyitattik, melyen elkönyvelendő a költségvetésben meghatározott összeg erejéig részletenként teljesi-

tett fizetés, vagy bevétel és ezen számlákon mindenkor megállapítható, hogy az illető előirányzott tételre mennyi adatott ki és arra mennyi folyt már be.

Év végével mérleg készítendő, melyen mutatózó esetleges fölösleg fölött a választmány határoz. Kívánatos, hogy az alaptőke minden évben gyarapíttassék.

30. *Havi jelentés.*

Minden választmányi ülésen jelentést tesz az utolsó ülés óta befolyt és kiadott összegekről, tételenként és azon számla szerint, melyre az összegek befolytak, illetve kiadattak, kimutatván mindenkor a még rendelkezésre álló pénztári egyenleget.

31. *Költségvetés-előirányzat.*

A költségvetés-előirányzat elkészítésénél közreműködik a pénzügyi állás helyes megvilágítása érdekében.

32. A pénztáros a táruk számadásait vizsgáló bizottságnak hivatalból tagja s előadója.

5. §.

Az ügyész (Asz. 27. §).

33. A decemberi vál. ülésen vagy szükséghez képest máskor is jelentést tesz a reá bízott peres ügyek (hátralékok stb.) állásáról.

6. §.

Az ellenőr (Asz. 28. §).

34. Az egyesület, táruk és szakosztályok pénzkézelése felett az ellenőr őrködik, ellenőrzi a bevételek és kiadások elszámolását és erre szükség esetén

befolyást gyakorol. Joga van az egyesület központi pénztárát, a táruk és szakosztályok pénzkezelését megvizsgálni és a könyvekbe, számadási okmányokba és a szerzeményi naplókba betekinteni. A pénzszekrény egyik kulcsát őrzzi. A pénztárvizsgáló bizottság előadója.

7. §.

35. A titkár, pénztárnok és ügyész fizetését szabályszerűen bélyegelt nyugtatóványra, az elnöknek további intézkedésig szóló utaltatóványára a pénztár minden negyedév 1. napján fizeti ki; a táruk tisztviselőiét a választmány határozata szerint.

II. FEJEZET.

8. §.

Közgyűlések (Asz. 32—36. §§).

36. Az évi közgyűlést februáriusban kell megtartani. Tárgysora:

- a) elnöki megnyitó;
- b) főtitkár összefoglaló jelentése az egyesület lefolyt évének eredményeiről;
- c) számvizsgálók jelentése a pénztár, szakosztályok, táruk számadásának megvizsgálásáról; a felmentvény megadása; a táruk megvizsgálására a folyó évre bizottság kiküldése.
- d) az évi költségvetés megállapítása;
- e) valamely általánosabb érdekű vagy szorosán a múzeum és az egyesület életébe vágó, tudományos kérdést fejtegető felolvasás;

f) minden évben a választmány szabályszerű vagy szükségessé vált kiegészítése;

g) minden ötödik évben a tisztikar megújítása;

h) indítványok és javaslatok.

A főtitkár, a számvizsgálók, a táruk igazgatói s a szakosztályok jelentése egész terjedelmében a közgyűlés előtt a tagoknak nyomtatásban megküldendő.

37. Rendkívüli közgyűlés (Asz. 32. §.) tárgyát az összehívást kérők határozzák meg.

38. A közgyűlés elé szánt indítványokat legalább egy héttel a közgyűlés előtt írásban kell be nyújtani az elnökséghez. Az elnök ennek tárgyalására rendkívüli választmányi ülést hív egybe, vagy néhány tagú bizottságot küld ki javaslattételre. Előre be nem jelentett indítványt is lehet tárgyalni, ha a sürgősséget a közgyűlés kimondja, de végleges határozatot nem lehet hozni, hanem előkészítése végett kiadandó a választmánynak. A közgyűlés határozza meg, hogy ilyen ügyben a választmány mikor tegyen jelentést.

39. Az elvi jelentőségű indítványokat és határozatokat a titkár külön tartsa nyilván. Esetleges alapszabály-módosításkor ezek különösen figyelembe veendőek.

9. §.

A választmány (Asz. 38—41. §§).

40. A választmányi ülés ideje a hónap első szerdája, szükség esetén valamely következő nap. Júliusban és augusztusban csak akkor lehet rend-

kivüli ülést egybehívni, ha oly jelenségek merülnek fel, melyek akár a táarak, akár a tisztviselők, vagy az egyesület jó nevét, érdekét érintik. Ily gyűlés határozata azonban utólagos jóváhagyásra a legközelebbi rendes ülésnek bejelentendő, de végrehajtása vagyoni és személyi ügyekben az elnökség felelőségére már addig is megtörténjék.

41. A rendes ülés tárgya:

a) a főtitkár és titkár előterjesztései, első sorban az előző ülés határozatainak végrehajtásáról.

b) a pénztárnok jelentése a múlt havi forgalomról;

c) a táarak (könyvtár, érem- és régiségtár, állattár, növénytár, ásványtár) igazgatóinak jelentése;

d) ügyész, ellenőr jelentése;

e) javaslatok s indítványok.

Rendkívüli ülés tárgyát az elnök tűzi ki.

42. Folytatólagos ülésre csak azokat a tagokat kell külön meghívni, kik ezt az ülést elrendelő választmányi ülésen nem voltak jelen.

43. A januáriusi rendes ülés előkészíti a közgyűlést (meghallgatja a táarak, tisztviselők, szakosztályok számadásait és jelentéseit, a táarak és a pénztár vizsgálatára kiküldött bizottságok jelentéseit, tárgyalja a költségvetést, a közgyűlésre szánt indítványokat; javaslatot tesz a választmány kiegészítésére, az alapszabály esetleges módosítására s minden, a közgyűlés elé szánt tárgyra.

44. A márcziusi rendes ülésen bemutatja a főtitkár a közgyűlésnek akkorra hitelesített jegyzőkönyvét s jelentést tesz a közgyűlési határozatok

végrehajtásáról. A márcziusi ülés határoz a vándorgyűlés ügyében s kihirdeti a Kovács Sámuel-pályadíjat. A vándorgyűlés elszámolását a vándorgyűlést követő rendes ülés intézi el.

45. A novemberi ülésen előterjeszti a titkár a függőben levő ügyek jegyzékét.

46. A decemberi ülés kitűzi a közgyűlés idejét, kiküldi a tárak és számadások megvizsgálására s a költségvetés előkészítésére rendelt bizottságokat (Asz. 35. §.); határoz a főtitkártól előterjesztett tudományos munkatervre nézve.

47. Az évi közgyűlésen tartandó tudományos felolvasásra bármely ülés kérhet fel valakit, a mely ülésen erre nézve a főtitkár javaslatot tesz.

48. Az egyesület munkatervére vagy az alapszabályok megváltoztatására vonatkozó indítványt december 1-ig kell benyújtani az elnökséghez.

49. A választmányi határozat érvényes, ha az Asz. 41. §-nak megfelel s ellene senki a közgyűléshez nem felel. A megjelent tagok számbavételénél (Asz. 41. §.-a) a szakosztályok elnökei és titkárai a tisztviselőkhez számíttatnak, az igazgatótagok s a tárak igazgatói pedig a nem-tisztviselőkhez (Asz. 19. §). Ha az ülés folyamán kétség merül fel a határozatra jogosultság felől, az elnök a jelenlevők számaránya felől meggyőződést szerezni köteles.

50. Az olyan tisztviselő vagy választmányi tag, ki a hivatalos értesítésre 3 hónap alatt nem válaszol vagy egy év alatt ülésen meg nem jelenik, úgy tekintetik, mint a ki a választást nem fogadta el.

10. §.

A tárgyalás és szavazás.

51. Közgyűlésen és választmányi ülésen a tárgyalás az előre hirdetett napirend szerint folyik. Napirend előtt csak a gyűlés engedelmével lehet felszólalni, miről a gyűlés a tárgy bejelentése után mindig külön, de vita nélkül, határoz.

52. Minden indítványt s határozati javaslat-írásban be kell nyújtani az elnöknek. Napirendre nem tűzött indítvány közgyűlésen csak a sürgősség kimondása esetén tárgyalható. (8. §. 38.)

53. Halasztó indítvány tüstént tárgyalandó s az érdemleges tárgyalás csak ennek elvetése után indulhat meg.

54. Minden tag hozzászólhat minden tárgyhöz egyszer; személyes kérdésben legfeljebb kétszer szólalhat fel egy ügyben; a napirendhez, a kérdés feltevéséhez, szavai helyreigazítására bármikor felszólalhat s tett indítványát is bármikor visszavonhatja. Az előadót s indítványozókat zárszó illeti meg. Ha egy kérdésben több indítvány van, a zárszó az indítványozás rendje szerint illet meg minden indítványozót. Az előadónak joga van utoljára szólani.

55. Az elnök megvonhatja a szót attól, a ki

- a) a tárgyalás rendjét nem tartja meg,
- b) személyeskedik vagy a gyűlés tekintélyét rontja,
- c) ismételt figyelmeztetésre sem a tárgyhöz szól,
- d) a rendes tárgyalást láthatóan akadályozni akarja,

e) a fölszólalása címét kimerítette.

56. Az elnök, ha valamely kérdés tárgyalásában részt akar venni, székét elhagyja s csak a határozat után foglalja el újra.

57. A kérdés megállapítása és feltevése után szólni nem lehet.

58. A szavazás nyílt; személyi kérdésben, választás alkalmával vagy pedig közgyűlésen 20, választmányban 5 tag írásos kívánságára titkosan történik a szavazás. Közgyűlésen a titkos szavazás megejtésére külön bizottságot kell kiküldeni; az ülés a szavazás idejére fel is függeszthető.

59. Érvényes határozatra az érvényes szavazatok felénél legalább egygyel több szavazat szükséges. Szavazatok egyenlősége esetén az elnök dönt.

60. A szavazást intéző bizottság előtt fel lehet szólalni a szavazás rendje érdekében, de az eredmény bejelentésekor utólagos kifogást tenni nem lehet. Ha a bizottság az előtte tett kifogást elutasítja, az illető a közgyűléshez felebbezhet, mely vita nélkül határoz a kifogás elfogadása vagy elutasítása felől. Elfogadott panaszt a választmányhoz utasít a közgyűlés s vagy felhatalmazza azt a kérdés végleges eldöntésére vagy rendkívüli közgyűlés egybehívását rendeli el.

11. §.

A jegyzőkönyvek; irattár.

61. A jegyzőkönyv magában foglalja az illető ülés tényeit, a határozatokkal együtt.

62. A jegyzőkönyveket a titkár, hitelesítése után ezenkívül az illető gyűlés vagy ülés elnöke írja alá.

63. A jegyzőkönyvek hitelesítésére az elnök a választmánynak két jelenlevő tagját, illetőleg közgyűlések alkalmával egy választmányi tagot és egy közgyűlési tagot jelöl ki a választmányi ülés vagy közgyűlés elején.

64. A titkár a jegyzőkönyvet az illető ülés vagy gyűlés után három nap alatt fogalmazványban elkészíti s az elnökkel és hitelesítőkkal közli s így egyetértőleg megállapítván a szöveg, tisztázata hitelesítendő és elnöki aláírás alá terjesztendő.

65. Ha a hitelesítők valamely pontra nézve nem tudnának egy értelemre jutni, az elnök dönt.

66. A jegyzőkönyvek rendszerint nem olvastatnak fel, de a következő ülésnek szükség esetén rendelkezésére álljanak. (9. §. 41. a).

67. Az évi, folyószámú pontokban írott jegyzőkönyveket az öt éves ciklus végén egybe kell kötetni; minden évben elől a közgyűlés jegyzőkönyvét s utána időrendben a választmányi ülésekét.

68. Az írásos beadványok, indítványok irattárba helyezendők, az iktatókönyv évenként elől kezdődő folyószámai szerint.

69. Minden iraton rajta legyen: *a)* irattári folyószám s a kelet; *b)* ama jegyzőkönyvi szám, mely az ügygyel foglalkozott.

70. Egybeállítandó a tárgymutató.

III. FEJEZET.

12. §.

A táarak (Asz. 42—45. §§).

71. A táarak igazgatói minden választmányi ülés-

sen bejelentik a történt nagyobb adományokat s mindazokat az ügyeket, melyekben a választmány intézkedése szükséges.

72. Az évi számadáshoz mellékelik a táruk gyarapodásáról szóló kimutatást. A számadást beadják januárius 15-ig a titkársághoz.

73. Az Asz. 44. §-ban jelzett tudományos segéd személyzet személyi változásait tartoznak bejelenteni, s ezek változásai miatt a táruk u. n. személtárujárásága mindig csak az illető igazgató eller jegyzésével ellátott nyugtatványra fizethető ki.

74. A gyűjtemények az egyesületnek a m. kir. közoktatási kormányval 1896-ban kötött szerződés alapján az egyetem céljaira bocsáttattak ki. Elhelyezésökről, szakszerű kezelésökről, fentartásokról, elkülönítésökről az egyetem gondoskodik.

75. Az egyetem kezelését az egyesület minden évben egyszer, a közgyűlés előtt, saját bizalmi embereivel megvizsgálattja, kiknek kívánatára az igazgatók a gyűjteményekre nézve felvilágosítással tartoznak. A vizsgáló bizottság a táruk állapotáról a választmánynak, ennek közvetítésével az egyesület közgyűlésének jelentést tesz.

76. Az egyesületnek joga van minden egyetemében a saját költségére tisztviselőket alkalmazni. Ezek szolgálati és fegyelmi tekintetben első sorban az igazgatók, másod sorban a választmány és közgyűlés alá tartoznak.

Az egyesület költségére alkalmazott szolgálthasonló módon az igazgatók, illetőleg a választmány és közgyűlés fegyelmi hatósága alatt állanak.

77. Az egyesületnek a táraknál alkalmazott tisztviselői és szolgálai esküt tesznek és szolgálatuk csak az eskü letétele után számít. Az esküdtető hatóság az illetékes tár igazgatójából és a választmány részéről kiküldött két tagú bizottságból áll.

Az eskü szövege:

Én . . . esküszöm az élő Istenre és becsületemre fogadom, hogy az E. M. E. . . . hezvá 90. n megválasztatván, teljes erőmből arra fogok törekedni, hogy kiszabott teendőimet pontosan és lelkiismeretesen végezzem, munkatörőmben az E. M. E. érdekeit, vagyonát megvédjem. Fogadom, hogy előjáróimnak hivatalos kötelességeikből folyó rendelkezéseit híven teljesítem. Végül fogadom, hogy Magyarország alkotmányához mindenkor hív leszek. Isten engem úgy segítjen!

13. §.

A szakosztályok (Asz. 46—53. §§).

78. A szakosztályok teljesen a saját ügyrendjük szerint járnak el. Az egyesület ügyrendjének a jegyzőkönyvek alakjára, tárgyalásra s szavazásra vonatkozó §§ a szakosztályokban is érvényesek.

79. Új szakosztály alakítására vonatkozó javaslat kellő megokolással a választmány elé s onnan a rendes közgyűléshez terjesztendő.

80. A szakosztályok javadalmát évről-évre az évi költségvetésben a közgyűlés határozza meg. E javadalmazásra azonban a szakosztályok számának gyarapodása esetén sem fordítja az egyesület

jövedelmének nagyobb hányadát, mint a mekkorát az 1906. évi költségvetésben erre fordított. Ezután alakuló szakosztályok anyagi segélyben csak akkor részesülhetnek, ha a szakosztályokra fordítható hányad a jelenlegi segélyt túlhaladja és akkor is csak a többletből való segélyezésre tarthatnak igényt; az új szakosztályok segélye azonban egyenként nagyobb nem lehet, mint egy-egy régi szakosztályé azok közül, melyek az alapszabályokban névszerint meg vannak nevezve.

81. A szakosztályi javadalmat a szakosztályi elnök és titkár utalványozására a pénztár fizeti ki. A szakosztály választmánya az egyesület januáriusi választmányi ülése elé terjeszti a javadalom felhasználásáról szóló jelentését, melyet a szakosztály közgyűlése már elfogadott.

82. Túlterjeszkedni az évi javadalmon nem szabad.

83. A szakosztályok az egyesületi alapszabályok értelmében önállóan nem szerepelnek, szerződéseket stb. nem köthetnek.

14. §.

A kiadványok.

84. Minden kiadványon, akár a közgyűlés vagy választmány, akár a szakosztály határozatából jelenik is meg, ott kell lennie e jelzésnek: „Kiadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület“.

85. A szakosztályok által gondozott minden kiadvány hirdetési, előfizetési, elárúsítási díja az

egyesület pénztárába folyik be. Az előfizetőket az illető szakosztályi titkár tartja nyilván; pontos jegyzékeket a pénztárnak átadja az összeg felhajtása végett; netalán hozzá érkező összegeket a pénztárba rögtön belizet. Az így befolyó díjak az egyesület jövedelmét alkotják, de ezek nagyságához mérten szó lehet az illető szakosztály javadalmának emeléséről.

86. Az egyes kiadványok és folyóiratok fölös példányait minden év végén elhelyezi a szakosztály a könyvtárban.

87. A szakosztályok kiadványaik révén hazai és külföldi muzeális és tudományos egyesületekkel, társulatokkal és intézetekkel csereviszonyba lépnek. Kettős célú kívánnak elérni: azt, hogy állandó összeköttetést létesítvén egymás között, a muzeális és tudományos színvonalon megmaradhassanak és azt, hogy e viszonyból gyűjteményeinket és könyvtárunkat gyarapítsák.

88. Csereviszonyba lépés felől rendszeresen az illetékes szakosztály választmánya határoz. Az egyesület választmánya pedig minden oly esetben, mikor a szakosztálynak hozzá felelő határozata felett dönt, vagy mikor általános jellegű cseréről van szó, mely minden szakosztályt egyetemlegesen kötelez.

89. A szakosztályi határozattal megállapított, vagy a választmány határozata alapján létesített csereviszonyt az illetékes szakosztály vagy az egyesület titkára minden egyes esetben jegyzőkönyvi kivonat alakjában bejelenti a könyvtár igazgatójának és az illető kiadvány szerkesztőjének.

90. A csereviszonyban állók jegyzékét az egyes szakosztályok évről-évre, rendszeresen minden év első negyedében közlik a könyvtár igazgatójával, ki viszont évi jelentésében a beérkezett csereanyagot rendszeresen kimutatja.

91. A csere lebonyolítása a könyvtárt terheli. E szerint a szakosztályok a 89. pontban említett jegyzéknek és a 88. pontban foglalt határozatoknak megfelelő számú és „csere” jelzéssel ellátott példát kötelesek a könyvtárnak minden egyes füzet (vagy csereanyagul szolgáló kiadvány) megjelenése után oly időben beküldeni, hogy a csereanyag a kiadvány szétküldésével egyidejűleg postára adható legyen. A könyvtár viszont köteles a neki átadott csereanyagot expedálni.

92. A cserét létesítő szakosztály a viszonyba lépett egyesületet, társulatot vagy intézetet a csere anyag expedálását illetőleg a könyvtárba utasítja.

A cserében járó kiadványok teljességét, tehát a hiányzó füzetek reklamálását is a könyvtár gondozza.

93. Az egyes folyóiratok szerkesztőségéhez küldött bírálati- vagy tiszteleti példákkal a szerkesztőség szabadon rendelkezik, de kívánatos, hogy a mennyiben lehetséges, azokat is szolgáltatassa át az egyesületi könyvtárnak.

94. A könyvtár köteles a csereviszonyban álló egyesületek stb jegyzékét állandóan nyilván tartani, abba a szakosztályoknak bepillantást engedni, annak alapján a viszonyban álló egyesületek stbt megillető csereanyag kiszolgáltatását ellátni.

95. A csereanyag kezelése ügyében felmerült minden kétes esetben a könyvtár az egyesület választmányához közvetlenül fordul.

15. §.

Záradék.

96. Az ügyrendet a közgyűlés állapítja meg. Az öt éves ciklus utolsó negyedében mindenkor átnézendő.

*Megállapította az Erdélyi Múzeum-Egyesület
49. évi közgyűlése*

Kolozsvárt, 1907 márczius 3.

Gróf Esterházy Kálmán
elnök.

Dr. Schilling Lajos
főtitkár.

